

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçiş tarihinden günümüze kadar görev yapan Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar, milletvekilleri, rektörler, belediye başkanları, valiler, kamuya bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlar ile çeşitli konsey ve kurulların yönetim kurulu üyeleri ile bunların birinci yakınlarının mal varlıklarının sıra dışı artış biçimleri, bu varlıkların edinilme süreçleri ve kamu görevleriyle olası bağlantılarının hukuki, idari ve etik boyutlarıyla incelenmesi, bu kapsamda şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda gerekli tespitlerin yapılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.
25.03.2026

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Grup Başkanvekili
Muğla Milletvekili

GEREKÇE

Hukuk devletinin asli unsurlarından biri olan şeffaflık, hesap verebilirlik ve kamu gücünün kötüye kullanılmasının önlenmesi, çağdaş demokratik rejimlerin vazgeçilmez dayanakları arasında yer almaktadır. **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2'nci maddesinde ifadesini bulan "hukuk devleti" ibaresi kamu gücünü kullananların eylem ve işlemlerinin denetlenebilir olmasını da zorunlu kılmaktadır.**

Bu bağlamda, kamu görevini ifa eden üst düzey yöneticilerin mal varlıklarının şeffaflığı, bireysel etik sorumluluğun bir yansıması olmayıp, aynı zamanda kamu kaynaklarının kullanımında hukuka uygunluk, eşitlik ve tarafsızlık esaslarının sağlanması bakımından da hayati bir öneme sahiptir. Nitekim, kamu görevlilerinin mal bildirimine ilişkin yükümlülükleri, çeşitli kanun ve mevzuat hükümleriyle düzenlenmiş olup, bu düzenlemelerin etkinliği ancak gerçek anlamda bir denetim ve şeffaflık mekanizmasıyla mümkün olabilmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte yürütme yetkilerinin önemli ölçüde merkezileştiği, karar alma süreçlerinin "istişaresizleştiği" ve buna paralel olarak parlamenter denetim araçlarının etkinliği konusunda çeşitli tartışmaların ortaya çıktığı görülmektedir. Bu yeni sistemde kamu gücünü kullanan aktörlerin mali durumlarının ve mal varlıklarındaki değişimlerin yakından izlenmesi, demokratik meşruiyetin korunması açısından da büyük bir önem arz etmektedir.

Özellikle;

- Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar ve milletvekilleri gibi üst düzey kamu görevlilerinin,
- Üniversitelerde görev yapan ve yapmış rektörlerin,
- Yerel yönetimlerin başındaki belediye başkanlarının,
- Bu kişilerin birinci derece yakınlarının,
- Kamuya bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlar ile konsey ve kurulların yönetim kurulu üyelerinin mal varlıklarının edinim süreçleri, görev süreleri içerisindeki varsa artış oranları ve bu artışların kaynağı, kamu kaynaklarının kullanımı, kamu ihaleleri, teşvik mekanizmaları ve idari tasarruflarla olası bağlantıları bakımından çok boyutlu bir incelemeyi gerekli kılmaktadır.

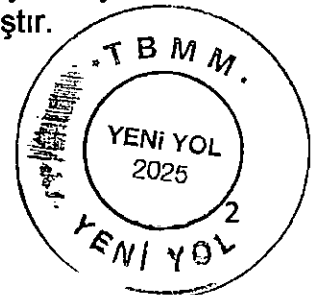
Zira kamuoyuna yansıyan çeşitli iddialar ve gözlemler, bazı kamu görevlilerinin görev süreleri içerisinde mal varlıklarında olağan dışı artışlar meydana geldiği, kamu gücünün belirli kişi veya gruplar lehine kullanıldığı ve akrabalık ilişkileri üzerinden dolaylı menfaat sağlama mekanizmalarının olduğu yönünde ciddi şüpheler doğurmaktadır. Bu tür iddiaların aydınlatılması, sorunların ortaya konulması bakımından da son derece önemlidir. **Diğer yandan, mevcut mevzuat çerçevesinde yapılan mal bildirimlerinin büyük ölçüde kapalı bir sistem içerisinde değerlendirilmesi ve kamuoyunun erişimine açık olmaması, şeffaflık ilkesinin tam anlamıyla hayata geçirilmesini engellemektedir.** Bu durum, kamu yönetimine duyulan güvenin zedelenmesine ve demokratik meşruiyetin tartışmaya açılmasına neden olmaktadır.

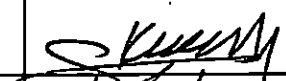
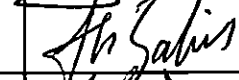

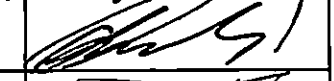
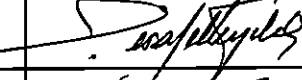
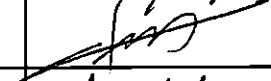
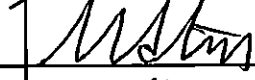

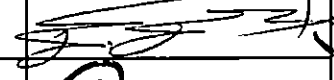

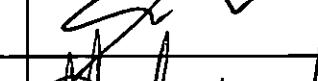
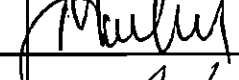
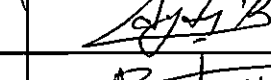

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin anayasal denetim yetkisi kapsamında kurulacak bir araştırma komisyonu;

- Mal bildirim sisteminin etkinliğini ve uygulanabilirliğini,
- Kamu görevlileri ile yakınlarının mal varlıklarındaki değişimlerin hukuki dayanaklarını,
- Olası çıkar çatışmalarını ve etik ihlalleri,
- Kamuya bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlardaki yönetim yapılarının mali şeffaflığını,
- Mevcut mevzuatın yetersiz kalan yönlerini bütüncül bir yaklaşımla inceleyerek kapsamlı bir değerlendirme yapabilecektir.

Bu suretle hazırlanacak rapor, mevcut durumun tespitiyle sınırlı kalmayacak, aynı zamanda kamu yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirliği güçlendirecek yasal ve kurumsal reformlara da ışık tutacaktır. Böylelikle hem kamu kaynaklarının etkin ve adil kullanımına katkı sağlanacak hem de vatandaşların devlete olan güveni pekiştirilecektir.

Sonuç olarak, hukuk devleti esasının güçlendirilmesi, kamu yönetiminde şeffaflığın artırılması ve olası yolsuzluk risklerinin önlenmesi amacıyla, yukarıda belirtilen kişi ve kurumların mal varlıklarının tüm yönleriyle araştırılması için Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Meclis Araştırması açılması zaruri bir hal almıştır.

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
MEHMET EMİN EKMEN	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	